

Overleg Testen, Maatregelen & Zorg MVWS

19 januari 2023

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoud

1. **Stand van Zaken vaccinatiecampagne en vooruitblik**
2. **Omgang met de resterende COVID-19 adviezen**
3. **Planning Wpg**
4. **Wet publieke gezondheid: urgente knelpunten data-uitwisseling**
5. **Update: oversterfte onderzoek**
6. **Expertisecentrum post-COVID**
7. **Gezondheidsraad advies kwetsbaren**
8. **Stand van Zaken maatregelen inreizigers uit China**

1. Stand van zaken najaarsvaccinatieronde en vooruitblik

- Het RIVM licht de voortgang van de najaarsronde toe op basis van de cijferrapportage t/m 15 januari (zie bijlage)
- Aangezien de start van de najaarsronde inmiddels drie maanden achter ons ligt is er de vraag of voor de meest kwetsbare groepen een nieuwe herhaalprik aan de orde zou kunnen zijn. Daarbij hoort (zo mogelijk) ook de vraag of het in de huidige epidemiologische situatie verstandig is om een bepaald deel van de bevolking continu bescherming te blijven bieden door middel van vaccinatie.
- Het voorstel is daarom om een adviesaanvraag aan het OMT-V voor te bereiden en daarin het OMT-V te vragen naar al dan niet nieuwe herhaalprik/om het OMT-V-advies uit september te actualiseren.
- ***Ter bespreking:*** steunt u deze aanpak?

2. De omgang met de resterende COVID-19 adviezen

- Het Deskundigenberaad heeft **eind november** geadviseerd om na de jaarwisseling het gesprek te voeren over de bredere aanpassing van het test- en isolatiebeleid en mogelijke bredere versoepelingen van bestaande adviezen.
- Daarom was met RIVM afgesproken om **in januari** te spreken over een eventuele adviesaanvraag over de omgang met de resterende COVID-19 maatregelen en adviezen.
- Recent is een noodverordening in werking getreden ten behoeve van de maatregelen voor reizigers vanuit China. Indien de situatie beheersbaar blijft, is het aannemelijk dat deze reismaatregelen na het Chinees Nieuwjaar (22 januari) worden afgeschaald.
- Voorstel is om **in de eerste helft van februari** een adviesaanvraag aan OMT, MIT en uitvoeringspartners op te stellen over de omgang met de resterende COVID-19 adviezen. Het gaat daarbij met name om de instandhouding van de testcapaciteit en het isolatieadvies.
- Indien wordt geadviseerd de resterende COVID-19 adviezen af te schalen, is het denkbaar dat een vervolgvraag is in hoeverre de A-status van COVID-19 houdbaar is.
- Daarom wordt in de tussentijd gewerkt aan de uitwerking en de (financiële) consequenties van het vervallen van de A-status van COVID-19.
- Er wordt o.a. onderzocht wat de mogelijke adviezen m.b.t. het testen voor het testbeleid zouden kunnen of moeten betekenen. De grootste financiële post is echter de huur van locaties. Deze locaties worden vaak ook voor vaccinaties gebruikt. Daarnaast lopen veel huurcontracten tot 1 juli. Hoewel we ons in zullen spannen voor besparingen op kortere termijn zal naar verwachting aanpassing van het testbeleid met name na 1 juli tot grote besparingen kunnen leiden.

3. Wet publieke gezondheid: planning debat EK

Uitkomst procedurevergadering 17 januari:

- Procedure behandeling Eerste tranche:
 - 7 februari wordt het verslag van de EK ingediend.
 - Na beantwoording vindt een deskundigenbijeenkomst plaats.
 - Vervolgens wordt de verdere procedure bepaald: waarschijnlijk volgt een tweede schriftelijke ronde. Daarna volgt mogelijk een derde schriftelijke ronde en / of een extra deskundigenbijeenkomst.
- U ontvangt separaat een (extra) brief van de EK met vragen over de gang van zaken omtrent het verzoek tot spoedige behandeling en de appreciatie van de EK daarvan.

4. Wet publieke gezondheid: urgente knelpunten data-uitwisseling

- In oktober / november '22 zijn onderstaande 5 knelpunten op het gebied van gegevensuitwisseling geïdentificeerd en is aangegeven dat deze knelpunten met voorrang moeten worden opgelost.

	Knelpunt	Stand van zaken	Informereren TK
1	Uitwisseling vaccinatiedata RIVM en CBS voor wetenschappelijk onderzoek	Opgelost, met behulp van advies Landsadvocaat	TK is eind '22 geïnformeerd.
2	Uitwisseling van uitslagen antigeentesten verzorgingstehuizen	Opgelost door wijziging van de Regeling publieke gezondheid	TK informeren via veegbrief januari
3	Uitwisseling gegevens bron- en contactonderzoek tussen GGD en RIVM	RIVM vraagt de bovenmatige gegevens niet meer op bij de GGD (m.u.v. geboortedag en postcode zes tekens)	BCO wordt meegenomen in de 3 ^e tranche – Kamer informeren via planningsbrief PP Q1
4	Uitnodigen grieprikgroep voor covid-vaccinatie	De opties uit de nota van december zijn verkend. 2 acties worden ondernomen: 1) bestuurlijk overleg met LHV, 2) uitzoeken of kan worden volstaan met oproep in media aan deze groep	TK wordt geïnformeerd als de acties zijn uitgevoerd
5	Uitwisseling testuitslagen van het GGD met het CBS voor wetenschappelijk onderzoek	Positieve testdata komt beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek, negatieve testdata nog niet.	TK informeren via veegbrief januari

4. Wet publieke gezondheid: urgente knelpunten data-uitwisseling

- **Toezegging TK:** M.b.t. datadeling in het kader van wetenschappelijk onderzoek, heeft u toegezegd om de Kamer te informeren over de mogelijkheden om een wetswijziging of andere middelen in te zetten om de wettelijke basis en het kader van deling van gezondheidsgegevens ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek te verduidelijken.
- **Advies informeren Kamer via veegbrief in januari**
 - Belang van datadelen voor wetenschappelijk onderzoek benadrukken
 - M.b.t. knelpunten:
 - Inmiddels is geregeld dat antigeentesten in verpleeghuizen moeten worden gemeld.
 - Positieve testdata komen beschikbaar en er wordt gewerkt aan het structureel beschikbaar stellen van de testdata voor wetenschappelijk onderzoek (zie toelichting hiernaast)
 - Het bredere kader van secundair datagebruik wordt meegenomen in de 3^e tranche

Toelichting proces structureel beschikbaarheid testdata

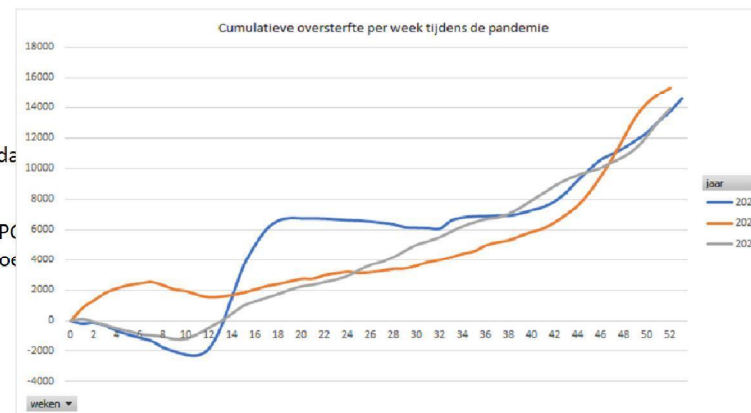
- Er vindt op korte termijn een overleg plaats met de FG'en van de GGD'en om de exacte bezwaren te achterhalen.

5. Update: Oversterfteonderzoek

- Update voortgang onderzoeklijnen ZonMW
 - **Lijn 1:** literatuuronderzoek + internationale vergelijking: onderzoek wordt naar verwachting eind maart afgerond.
 - **Lijn 2:** 11 gehonoreerde onderzoeksvorstellen. Naar verwachting worden de resultaten in augustus opgeleverd.
 - **Lijn 3:** onderzoeksaanvraag call sluit 31 januari. Begeleidingscommissie bepaalt dan welke onderzoeken gehonoreerd worden. Verwachte afronding: november/december 2023.
 - In maart hebben we een volledig overzicht van welke onderzoeken gestart zijn; dan kan er een nieuwe kennisagenda komen vanuit de begeleidingscommissie waarin de nog openstaande kennishiaten weergegeven worden.

- Stand benodigde datakoppelingen:

- RIVM: CIMS data is geleverd en inmiddels beschikbaar bij het CBS zodat de data voor de transitie van 2021 naar 2022 in het CBS. Dit is later dan eerder verwacht maar op tijd om het onderzoek te laten gaan.
- *Huidige lijn: eerst dit onderzoek afronden, daarna kijken of uitbreiden naar 2022.*
- *Oversterfte 2022 (in verhouding tot 2020-2021): Zie grafiek: cumulatief 'bijna' gelijk.*
- *Oversterfte niet alleen covid-19 gerelateerd.*

6. Expertisecentrum post-COVID

1. Motie Kuiken over inrichting expertisecentrum (centrum op één plek)

- (Procedureel) afdoen in een korte paragraaf in de veegbrief die naar verwachting op 27 januari wordt verzonden.
- Expertisecentrum is nog onder voorbehoud van financiering (voorjaarsbesluitvorming).

3 varianten:

2. Een online platform voor kennisdeling, voorlichting en informatie voor zorgverleners en patiënten. O.a. vertaling onderzoeksresultaten.
3. Een fysiek expertisecentrum op één plek in het land. Naast kennisdeling ook aanvullende impuls (biomedisch) onderzoek. Via een ZonMW call kunnen zorginstellingen zich inschrijven op onderzoek naar de behandeling van post-COVID. Hier kunnen alleen patiënten terecht die meedoen aan onderzoek naar diagnose en behandeling en passen binnen de onderzoeksdoelstelling.
4. Een fysiek expertisecentrum waarbij twee of meer UMC's in de lead zijn en ook een aantal perifere ziekenhuizen worden betrokken zodat deze zorg breder toegankelijker wordt. Hier wordt onderzoek gedaan naar behandeling met een beperkte patiëntengroep, maar alle patiënten kunnen hier terecht voor registratie en consult. Naast kennisdeling en onderzoek ook (beperkte) behandel mogelijkheden.

2. In Q2 een separate post-COVID-brief.

- Aankondigen in de veegbrief

7. Gezondheidsraad advies kwetsbaren en alternatieven

Gezondheidsraad

- In een commissiedebat (19 april) heeft u toegezegd een advies van de Gezondheidsraad naar de Kamer te sturen over de bescherming van kwetsbare groepen op de lange termijn. Dit in samenhang met besluitvorming over de regeling voor PBM en zelftesten voor medisch kwetsbare groepen.
- In oktober heeft u aangegeven een afgebakend GR-advies te willen vragen over de eventuele hiaten in de bescherming van medisch kwetsbaren en de rol die de overheid daarin zou moeten hebben.
- Secretarissen van de GR geven aan dat dit een vraag betreft die de GR niet kan beantwoorden. Dit doordat er onvoldoende wetenschappelijk materiaal beschikbaar is om een afwegingskader af te lopen voor PBM en zelftesten voor medisch kwetsbare groepen. De vraag past volgens de secretarissen beter bij een ander adviesorgaan waarbij maatschappelijke afwegingen centraal staan en beter rekening kan worden gehouden met de specifieke context van de post-pandemische fase.

Eventuele alternatieven

1. MIT/OMT

- Het MIT/OMT laten adviseren in samenhang met het advies over het intrekken van de A-status van Covid-19. Dit zou dan de vraag betreffen of en hoe invulling te geven aan de PBM en zelftesten regeling voor medisch kwetsbaren bij intrekken van de A-status.

2. Raad van Volksgezondheid en Samenleving (RVS)

- De RVS advies vragen. Een heel specifieke vraag kan door de RVS binnen enkele maanden opgeleverd worden. De adviseurs van de RVS verwachten echter dat de raad de voorkeur geeft aan een bredere vraag die zich richt op het handelingsperspectief van de overheid in de bescherming van medisch kwetsbare groepen bij pandemieën zoals Covid-19 in de toekomst (in vervolg op hun bijdrage aan het WRR-advies met scenario's).

3. Geen advies

- Geen advies vragen en de Kamer hierover informeren (bv. In de Covid veegbrief)

8. Stand van zaken maatregelen inreizigers uit China

- De testplicht voor inreizigers vanuit China is van kracht sinds 10 januari.
- Uit de uitgevoerde controle van de testbewijzen blijkt dat de **naleving van de testverplichting hoog is**. In de eerste week van de testverplichting (week 2) had 97,4% van de reizigers een geldig testbewijs bij aankomst.
- Op 20 januari worden de genomen maatregelen in EU-verband geëvalueerd. Gezien dit nog voor Chinees nieuwjaar is, is het niet de verwachting dat op dat moment in EU-verband al zal worden besloten tot afschaling van de maatregelen.
- Daarnaast is verkend of een **teststraat op Schiphol** tot de mogelijkheden behoort (n.a.v. BWO 5 jan j.l.).
- Veiligheidsregio Kennemerland heeft aangegeven dat het mogelijk is een pilot op te zetten waarbij reizigers van specifiek vluchten op basis van vrijwilligheid getest kunnen worden en positieve resultaten gesequenced.
- Het RIVM geeft aan dat testen bij aankomst weinig meerwaarde heeft t.o.v. de kiemsurveillance en de intensivering van de rioolwatersurveillance Schiphol in het opsporen van nieuwe varianten.
- Testen bij aankomst draagt niet bij aan de controle en handhaving van de testverplichting voor vertrek. Ook ontvangen reizigers bij aankomst twee zelftesten, zodat zij zichzelf na de vlucht kunnen testen. Het inrichten van een teststraat lijkt daardoor geen/weinig toegevoegde waarde te hebben.